

Szívós Erika (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

Egy mikrokozmosz végnapjai: a II. világháború hatása a helyi társadalomra a Belső-Erzsébetvárosban, 1938–1945

Az előadás egy budapesti városnegyed, a Belső-Erzsébetváros (VII. kerület) II. világháború előtti és alatti történetére koncentrál. A háborút megelőzően a Belső-Erzsébetváros helyi társadalma sajátos szubkultúrát alkotott. Ebben a szubkultúrában erős szimbiózisban éltek együtt a különféle felekezeti csoportok, közösségek, amelyek egymáshoz való viszonya a korszak hivatalos eszmeisége és a zsidótörvények ellenére is szoros maradt. Az előadás a Klauzál téri házak lakótársadalmán keresztül az egyes csoportok és egyének közötti kötődéseket vizsgálja; a tanulságokat levonva kritikával illeti a városrész „régipesti zsidónegyedként” való, napjainkban egyre gyakoribb értelmezését. Az elmúlt száz év magyar történelmének egyik legtragikusabb korszakára koncentrálva arra keresi a választ, hogy hogyan szenvedte meg a lokális társadalom egésze az 1939 és 1945 közötti éveket, hogyan törtek meg a helyi közösség korábbi tradíciói, és hogy a jogfosztás, a gettósítás, illetve a háborús események hogyan indították el a városrész társadalmának mélyreható átalakulását.